

dal t.- 2021.- 6 noyabr.- S.6.

Məzahir Əhmədzadə

"SƏTİRLƏR"İN MÜƏLLİFİ TURAN UĞUR!

...Mən səni kiçik yaşlarından tanıyıram. Çəlimsiz bir "blondin" idin. Mərhum atanla yaşd olsaq da, hamı bilirdi ki, əmin Ariflə dostluq edirəm. O, bir böyük qardaş kimi hər ikimizin qaygısını onillərlə çəkdi, ilk gənclik illərində atan Asiflə məni dəfələrlə səyahətlərə göndərdi - Yaltaya, Soçiyə... Həmişə bizə dəyərli məsləhətlər verdi. 2 ildir biz Asif-siz, sənsə mehriban, həssas, övladlarından ötrü canından keçməyə hazır olan fədakar atandan ayrı dünyalarda yaşayırıq. Kaş sağ olaydı, sənin əvvəlki uğurların kimi bu uğurunu da görəydin, onda bəlkə ürəyi xəstəlikdən yox, sevincdən durardı. Bəlkə də bir az dayanıb daha güclü, daha möhkəm döyünərdi. Qürurla, bu sevincləri uzun müddət yaşamaq eşqilə.

Sən rus və fransız dilləri üzrə filoloq-tərcüməçi olsan da, televiziyanı seçdin. Sən dogma türkcəmizin də ən dərin qatlarından, poeziya və nəsr nümunələrindən mü-kəmməl biliyə maliksən.

Sənin istər dilçi istedadın, istər televiziya ustalığın da mükəmməldir. Bu yol səni poeziyaya çəkdi, bu yol səni orijinal tərcü-

mələrə çəkdi və bu yol səni həm də publisistikanın cazibəsinə çəkdi. Turan, bu yaşa çatmışan, uşaq sadələvhlüyün, utancaq tavrın, saf təbəssümün hələ də 22-23 yaşlarında olduğu kimi qalır. Yadındamı, səne dostum, xalq şairi Ramiz Rövşenin şeirlə-

rini söyləyib necə zövq alırdım. Hətta bir dəfə qardaşım Ramizə də dedim ki, nəhayət sənin şeirlərini səndən də yaxşı söyləyən bir "fransız" tapıldı. Ramiz Rövşən də gülümseyərək cavabında bu sözləri dedi: "Gəl bir az düzəliş edək, Ramizdən yaxşı yox, Ramiz kimi..."

İndi budur, sən çalışdığın mədəniyyət kanalında bənzərsiz və cazibədar verilişə müəlliflik edirsən. Burada, yəni hamının səbirsizliklə gözlədiyi "Sətirlər"də sən öz dostlarınla - rejissor Bəhram Yağublu, operatorlar Cavid Şərifov, Emin Tağıyev və xüsusilə aparıcı, xalq artisti Mehriban Zəki və başqa yaradıcı heyət üzvləri ilə "görünən" gün tamaşaçılara böyük sevinc bəxş edirsiniz.

...Sən indi bir zamanlar şeirlərini əzbərlədiyən Ramiz Rövşənlə, Sabir Rüstəm-xanlı ilə, Məmməd İsmayilla və başqa görkəmli ədiblərlə yaradıcı adam kimi görüşüb əlaqə saxlayırsan. Onlar indi sənin haqqında olduqca xoş sözlər deyirlər, istedadını, dünya görüşünü, əxlaqını tərifləyirlər. Daha nələr, nələr...

Yazını bura qədər epistolyar janrın unudulmaqda olan üslubunda yazmalı oldum.

Başqa cür bəlkə də Turana bu səviyyədə üz tuta bilməyəcəkdim...

İndi keçək kitab məsələsinə. Lap yaxınlarda Turan Uğurun "Mücrü" nəşriyyatı tərəfindən çox nəfis şəkildə çap olunmuş 477 səhifəlik kitabını da oxudum. Baxma-

yaraq, onun tərcümələri və şeirlərindən başqa televiziya publisistikasının əksər ssenariləri ilə tanış idim. Yeni bu verilişlərin çoxunu izləmişdim. Sağ olsunlar. Naşir Müşfiq Xan, redaktor Azər Qismət, korrektor Nihat Pir, dizayn və qrafika müəllifi Fərid İlham və başqalarının sayəsində Turan Uğurun "Sətirlər" kitabı başlanğıcdan sonadək oxucuların, yəqin ki, müəllifin də qəlbini oxşayan zəhmət çəkiblər.

Kitabın üzü, görüntüsü...

Günəşli hava, dəniz ləpələni, uzaqda quşlar uçuşur. Əslində bir az qədimliyi, bir az aristokratlığı sezdirən çətirli, qara ey-nəkli, qəhvəyi saçlı bu gözəl xanım kimdir bəs? Bura Appenin sahilləridir, yoxsa Pri-ney? Bu gözəl xanımı italyan, ispan aktiri-salarına da oxşada bilərsən? Bəs Bricit Bordo, Anuk Eme? Yox, yox. Oxşatmaq, oxşatmaq istəmək şərti hislərdir. Reallığın kölgəsi qədər anlaşılmaz vəqiedir.

Bəlkə bura Xəzərdir, doğmaca, duzluca Xəzər? Bəlkə bu xanım Təhminədir? Sahil-də durub keçmişlərə - "Ağ liman"a boyla-nır? Bəs onda Zaur hardadır, mənəm əziz qardaşım Fərhad hardadır? O, Mehriban

Zəkidir! Yalnız özü olan, yalnız özünü oy-nayan Mehriban Zəki...

Verilişlərin və "Sətirlər" kitabının canını oxşayan ən uğurlu tapıntılardan biri və ey-ni zamanda poliqrafik məkanda bir ilk!

Turan Uğurun yeni əslən Təbrizdən olan göyçaylı Turan İsmayılzadənin "Sətirlər" kitabı fərqli yaradıcılıq üslublarına bax-mayaraq, dostum, çox istedadlı şair - tərcüməçi Mahir N.Qarayevin kitablarını da xatırladı. Nəşə çox mistik bir assosiasiya-dır mənə görə.

Qaldı kitabdakı şeirlərdən, ssenarilərdən, tərcümələrdən söz açmağa, qəzet va-riantı üçün bu müşkül məsələdir. Belə olanda gərək çox misallar çəkəsən, çox mətnləri sərf-nəzər edəsən. Yoxsa əzizi-miz Turanın savadını, dünya görüşünü, in-tellektini və qeyri-adi istedadını oxucuya tam çatdırmaq mümkün deyil. Bunu böyük şairimiz Məmməd İsmayıl da təsdiqləyir, professor Qəzənfər Paşayev də, Sabir Rüstəm-xanlı da...

Bəs onda nə etməli?

"Sətirlər" kitabını əldə edib oxumaq la-zımdır. Azərbaycan və dünya ədəbiyyatı-nın ən gözəl nümunələrinin Turan Uğur publisistikasında triumfunu nostalji bir zöv-qlə yaşamaq üçün.

P.S. Turanın Turan Uğur kimi tanın-masında özünün istedadı ilə yanaşı bəzi xeyirxahların da zəhməti halaldır. Anar, Kamal Abdulla, Məmməd İsmayıl, sazlı-qopuzlu Mehriban xanım, ən vacib anla-rın Florası, yeni Flora Xəlilzadə...